

MĄCZKA (11) *sb f*

f (6), *m* (5) [w funkcji *n-pers*].

W *n-pers* zapisy: -ąn- (4), -u- (1).

sg *N* mączka (6). ◇ *G* Mączki (1). ◇ *I* mączką (1). ◇ *pl N* Mączkowie (1). ◇ *G* Mączk(o)w (1).
◇ *I* Mączk(a)mi (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XIX w.

Dem. od „mąka”:

1. *Od znac. ‘proszek otrzymywany z ziarn zbóż’; farinula Mącz, Cn; alica, lautitia farina Cn (5) : Farrina, Mąká. Farrinula, in Bibliis Diminutivum, Mączká. Mącz 118a.*

a. *Krochmal, skrobia otrzymywana przez moczenie, przecieranie i suszenie ziarn zbóż; z neutralizacją funkcji deminutywnej; amyllum Mącz, Calep, Cn (4) : Amyllum, Farina sine mola facta [...] Mączká/ Krochmal. Mącz 8d, 68a; Cremor – Mączka wicziłzniona z pńzenice albo z ieczmienia. Calep 268a, 66a.*

2. *Od znac. ‘drobno roztarta jakakolwiek substancja’; tu: proszek używany jako kosmetyk (do bielenia twarzy), puder; z neutralizacją funkcji deminutywnej; cera, cerussa, collyrium, cremor hordei, creta anularia a. argentaria a. Selinusia, fucus splendens, lomentum tritum, medicamen faciei, melinum, psimmythium, succus splendens Cn (1) : przyfýpże tłuczóného Bláywáyfu/ co go niewiálty mączką zową SienLek 121.*

3. *n-pers (5) : a tak chcę płaczycz telko fzyę smucz kami rofzепrę ZapKóścier 1584/[49²], 1584/[49²].*

Zestawienia (3): Gdy walk y simon Mączkowye: domagali fzyę Intromiſzy v Pána Ierzego Gogolinſkye⁸⁰ ZapKóścier 1584/[49²]; yfz slachetny Pan Ierzy Gogolinſki Kupel Imyęnyę: ot vcziwego Andrzeją Mączki ZapKóścier 1584/[49²]v, 1584/[49²]v. [Cf też MĄKA *znac. 3.*].

Synonimy: 1.a. krochmal; 2. bielidło, blajwas.

Cf MĄCZYCA